

۲۲ تشرین ثانی ۱۹۱۷

سای : ۲۰

برنجی سنه

کتابخانه

علم ، صنعت و اخلاق دار هفته لی مجموعہ

« خواجه سلیمان ، بوناسته و درینا که بزمرد شدنا کهای*
کل باغ دولت بروز جوانی* درینا سواری که جز سید دلها*
نمیکرد بر مرکب کارمانی ، پیتلایه باشلایان مرینسی انشاد
ایندی که، مؤثر و صمیمی بر اثر د .

نولو مرینلری ، اسکدن بری مختلف شکلورده یازیلیر .
« شهنامه » ده و دیگر منظوم حکایه لرده متوی شکنده یازیلان
مرینلر ایچون، قصیده ، رباعی ، قطعه شکلوری ده قوللانیلمشدر
که ، بالخاصه رباعی شکلک ده رن و صمیمی برالمی بو تون و سعتله
افاده به کافی کلمه سیه چکی محققدر . نولو مرینلریشک مؤخر
انخطاط دورلرنده آلدینی بر باد شکلردن بری « تاریخ لردر »
شاعر بر مصرعای پاخود بر یقی بیک تورلو مشکلات ایچنده
- پاخود ، بو خصوصه ممارسه سی و ارسه سولته - تاریخ و شور-
دکن سوکرا ، اونک یوقاریسی دوله دورور و بو صورته مرینیه
برینه اک جعلی حسلری محتوی ، ساخته لکی عادما هر طرفندن
صبریشان بر باد بر منظومه قائم اولور . بو کی منظومه لرده
نولونک محاسنه ، فضائلرینه عائد باصمه قالب تعییرلردن فضله
بر شی ارامق معناسزد . هر حالده عجم ادبیاتده کی نولو
مرینلری ، نادر بعض اثرلری استقنا ایدمک اولور سه ق ،
حقیق مرینیه عصرندن بلکه اک چوق محروم ، ساخته مای-
لغلی محصوللرد . دنیای فلاکتک دومانلریله قارار تان ، کوز
باشلردن جوشغون ایرماقلر آقتان ، کونته ، آیه ، یلدیزلره
سونوب قیریللری تکلیف ایدن ، هر کسی کندیشله برابر
نولونجه قدر اغلامه دعوت ایدن ، بیکلرجه که او یونجا-
قلری آرابوب بولدیجی حالده مجنون کی چیلیردیفی سوله یین
بر مرینیه سی ، اگر کولونج دکله ، مطلقا قانی سینیرله ندیره -
بیله حک بر قابلیتده دیمکدر . عجم ادبیاتک بر چوق
مرینیه چیلری بو قادریه ادخال ایتمک ، مع التأسف ، ضروری
بولونیور ...

کرمیلی زاده محمد زواد

شرف و اقبال اسیلزاده سرایلرنده دوغمشدر . اوپه را ، اولجه
یا لکنز بو سرایلرده و بورالرده کی ازدواج مراسمنده اجرا
ایدیلیر ؛ پرسنلک ، دولرک . . . باشلیجه ذوق و تماشا سی
تشکیل ایدردی . زمانمزده اولدیجی کی بو تون خلقک اوپه را
تماشا سندن استقاده ایتمی اوزمانلر ممکن دکلدی . برنس
سرایلرنده اکثریتله خصوصی اوپه را هته لری واردی . بورایه
گیره چکرک اجتماعی موقعلری بو کسک اولسی لازمدی .

موسیقی حیاندنه بویوک بر انقلاب ، یکی بر اسلوب وجوده
کثیرن اوپه رانک اساسلری ، اون بشنی عصرک نهایتلرنده
فلورانسده قونت (باردی) نلک مالکانه سی مداوملری تشکیل
ایدن شاعر ، موسیقی شناس ، فیلسوف و سائر بر طاق علم و
معرفت ادبی طرفندن دوشونولش و ترتیب ایدلمشدی . هیچ
شبه یوقکه بو عهقلده اسکی یونانیلرک فاجیه او یونلرینه قودقلری
موسیقی دن ده بحث ایدلمشدی . (رینوسی) طرفندن یازیلوب
(پیری) نلک بسته لیدی (دافنه) اوپه راسی (قورزی) نلک مالکانه سنده
خصوصی اوله رق بر چوق مسافرلرک حضورنده هته یه قونلیدی
وقت امید و انتظارک فرقدیر بر موقت قازانمشدی (۱۵۹۷) .
فرانسه قرالی دردنجی (هانزی) نلک (ماریا) ایله ازدواجلری
(۱۶۰۰) فلورانسده فوق العاده بر صورتده تسعید ایدیلیرکن ،
یکی میداته چقان اوپه رانک خلقه تشهری ایچون ازدواج
مراسمی بک کوزل بر وسیله تشکیل ایدیوردی . بو مناسبتله
(رینوسی) ، (اوریدیس) نامیه بر اوپه را انشاد ایدیور
و بو اثر (پیری) و (قاسینی) نامنده کی بستمکالر طرفندن
آیری آیری بسته لیوردی . او یاندا یقی وقت قسما (پیری) نلک
قسما (قاسینی) نلک بستملری چالینیوردی .

موضوعی اسکی یونان فاجیه لردن آلان بو اوپه رانک
برنجی همنه سنده چوبانلر ، کنج قیزلر کورینیر . چوبانلر
(اورفئو) ایله (اوریدیس) ، بو ایکی نشانلیره شرقیلر
اوقوبه رق سعادت تمیسنده یولونورلر . بو ترنماه آره صره
قورو اشتراک ایدر [۸] . (اوریدیس) جوارده کی اورمانده
چوبان رقصی او یانماق اوزره (دافنه) نامنده کی قیزله دیگر
کنج قیزلری آله رق اوزاقلاشیر . همنده قالانلر قارشیلقلی
شرقیلر لغی ایدرلر . مختلف ترنماه قرات شکلنده آره صره
رقص قوروسی اشتراک ایدر . (اورفئو) بر شرقی ایله کندی
سعادت ، مسرتی اعلان و دوستی (آرسه - تروآلت) ایله ترنم
ایده رک کوریشیر . (تیزیس) اسمنده کی چوبان قوال چاله رق
شرقی اوقوبه رق (اورفئو) نلک تبریک و تسعید ایدر . بومسود

[۸] بو همنه ، قوال (هانزی) نلک (ماریا) ایله ازدواجنه بر
جیلایه ، بر تبریک تمغن ایدیوردی .

ایلیک اوپه را

اوپه را ، بو کونکی ترفی و تکملی اوروپا اسیلزاده لرینه
مدیوندر . و اغنه رک اوپه رانی ایصال و اعلا ایتمش اولدیجی

و نشانی همنه دوام ایدرکن (دافنه) کلوب (اوبریدیس) که اورمانده چیچک طوبلادیی استاد زهیری بر بیلان طرفندن اولدیرلیدیکنی سویلر. (اورفهو) بو مشئوم خبر اوزرنه فریاد وغان ایله کندیسینکده سوکیلیدی تعقیب ایدرچکی سویلوب کدر. دوستی (آرسترو) هان آرقمندن قوشار. بو صرمده (اوبریدیس) ه رفاقت ایدن قیزلر عودت ایدرلر. اشکنا تورکیلری قورو قناریله سربیلر. ختامنده (آرسترو) همنه کلوب سمان تزل ایدن و آراهسی ایکی کوکرچین طرفندن چکیلر بر قادینک اورمانده (اورفهو) به قناریله اونی متسی ایده جک سوزلوسولیدیکنی حکایه ایدر. چوانلردن بریسی نک «آلر سایه اریشدی، آلری تجیل رقدیس ایدلم» وایدیندی کرتمانندن صوکرا، قورو اوله رق حدوشاشرقیسی اوقونور ویرنجی همنه نهایت ویریلر.

ایکنجی همنه نیم آیدیناق برآلتنی اراشه ایدر. (اورفهو) بر قیزک رفاقتنده کوردونور و بر آلتی تاکرسی (پلوتو) به احوالی حکایه ایله استرحاملرده بولونور. (پروسه-نا) [۱] (اورفهو) نک بو رجاسه اشراق ایدر. (پلوتو)، (اورفهو) ایله (اوبریدیس) که بر یوزنه چیقمارلر نهایت مساعده ایدر. بر آلتی نک کورولیان سکانی ایکی مقابل قورو حالده ترنم ایدرلر.

برنجی همنه عودت ایدر. بو ایکی نشانلیرک برحیات اولدقاری آکلاشیلرجه (آستانه-نور) اسمنده کی چوان بونلری آرامق اوزره قوشارکن قارشینسه (اورفهو) ایله (اوبریدیس) چیقارلر. بو حال چوانلری نهاییسز حیرتله و سرورله غرق ایدر. مسرت شرقیلری، رقصلر اوپرایه نهایت ویرر.

(پیری) و (قاسینی) نک پارتیتورلری ۱۶۰۰ تاربخنده فلورانسده طبع ایدلشدر. (پیری) نک قومپوزیسیون ۱۶۰۸ تاربخنده وندیکده ایکنی دهمه اوله رق باصلمشدر. (قاسینی) نک بسته لاش ارلدینی (اوبریدیس) اوپراسی نغماتده فضلرجه تریسانی احتوا ایتمکله برابر (پیری) نک قومپوزیسیونلرله یان یانه کتیرلیدی تقدیرده بربرلرله فوق العاده مشابه اولدقاری کورسونور. فلورانس لیرک موسیقی ده حصوله کان انقلابی تأمین و تأییده خدمتلی بو ایکی بسته کارک یکی اسولوبه بربرلرله مشابه آثار بسته لاشیه نظار ایتمکده در.

[۱] یونان خرافاتندن: (چویس) که قیزی اولوب (هادس) طرفندن چالینورق زوجه یالاش ووالده منک رجایی اوزرنه سنه نک یاریسی زویجی زنده یاریسده دنیا یوزنده کچیرمکه پیری طرفندن مساعده ایدلش.

بو یکی اثرلر (فوتربووان) که اسارتندن تورتارلشدی. فقط نه درجه لره قدر سربست بر یوله کیدلش اولدینک آریجه تدقیق لازمدر. (پیری) و (قاسینی) بربرلرله قارشى احتراملی برسان قوللانتلرله ده، (پیری)، (اوبریدیس) اوپراسنک مقدمه سنده (دافنه) اوپراسندن دها مکمل بر اثر میدانه کتیرمکی دوشونیدیکنی و (اوبریدیس) ی دانت واهنام ایله بسته لوب اکال ایندکن صوکرا (قاسینی) طرفندن عینی اثرک بسته لاش اولدینی بیان ایتمشدر. (پیری) نک بسته لاش اولدینی اثری، (قاسینی) نک تکرار بسته لاشه قالدیشایی آرالرند بر رقابت اولدیفه شهبه برافقامقده در. هر نه قدر بو ایکی قومپوزیسیون آراشده قرابت وارسده، (پیری) نک اثرلرینک احتوا ایدینکی لطیف، جاذبه دار نفسله (قاسینی) به رجحاتی قبولده کیسینی زرده سوق ایدمیز. بالخاصه (اوبریدیس) ایله (اورفهو) نک بر یوزنه عودتلرله (هوا) وکونتی سلاملا دقاری استادکی ترنات نک لطیفدر. (قاسینی) بو پارچه ده کی ترنانه مشابه بر موسیقی ابداع ایتش ایسده، (پیری) موسیقسنده کی تسخیرایدیجی قوت بونده یوقدر. (پیری) نک اساسی شرقی به دیگر سسلری ترفیق ایتمکده ابراز ایتدیک صنعتکارانه قدرت، کندیسینک قوتل بر بسته کار اولدیننه دلالت ایتمکده در. عمومیت اعتبارله (پیری) و (قاسینی) اثرلرینک یکنسقی اولقدن خالی بولده. قاری ادعا ایدیلرله منقطنده کی اعتبارلری، مصرع نهایتلرله اوزون، دواملی صدارل و بوناره تعلیق ایدیلر قاده سسلر آزجوق (پالمودی) اسلوبی یعنی کلیسا نقضاتی آندیرمقده در. نغمه لره غایت محدود بر آرمونی ایچنده دوام ایدیشی یکنسقلانی تضمیم ایتمکده در. بعض برلر استا ایدیلرله، اکثرته، ترنم ایدرک کوریشن شخصلردن برینک اختیار ایتدیک مقامک خلافتده بر مقامله دیکرینک جواب ویرمسی کی مطابقتلرک قاعدملری وارد. مع مافیله (دافنه)، (اوبریدیس) که اولدیکنی خبر ویردیک استاد صول منورده دوام ایدن نغمه لره دوسازور ولاینوره کچمسیله مودولاسیونلرله (پیری) نک کوستردیک صنعتکارانه موفقیت دقتی جلب ایده جک درجه ده در.

بر اوپه راده (قاسینی) نک بسته لاش اولدینی (آریا) لر نغمه لره کفته لره تطبیقده رعایت ایدلسی ایجاب ایدن موسیقی قاعدملری خلافتده فنا (ده قلاماسون) تابع بولمشدر. مثلاً (تیریزس) که چوان تور کیسند بوقصا بلک بارزدر (اورفهو) بر آلتی تاکرینک لطف و مرحتی جلب ایچون رفت ویرنجی

مولودىک نغمه لرى آغاب ايتمک ايجاب ايدرکن (پەرى) و (قاسىنى) بو کي موقبلده شدله (ره جيتايف) اسلوبنه مربوط قالشدر .

تختى دن زياته افادى آتيران بو اسلوب اوزمانلر اوپه را لسانى اولمى اوزره قوللانمشدر . بو اسلوبه مربوطيت چوق زمانلر ايتالا اوپه را موسيقينه دوام ايتمشدر . (قاسىنى) اوپه را نك بعض قسملرينه قويدى (قولور اتور) لرله بو اسلوبده سوكرالى ايتاليان اوپه راستده اويشادىنى بوبوك رولك اسلارنى وضع ايتش بولونيوردى .

(قاسىنى) ايله (پەرى) نك (اوريديس) ايجون بسته له مش اولدقلى شكايت توركيلى بربرينه اودرجه بکزه مکنده درک بونكده نظره چارچامسى قابل دکلدر . (پەرى) نك نغمه لرده ذوق اوقشاين برطاق ايجه لکلر واردرکه (پەرى) موسيقينه بر شخصيت و ممتازيت و بره دك (قاسىنى) دن تفريق ايدر . مع مافيه (پەرى) و (قاسىنى) نك (ره جيتايف) سمعه خوش کله چک برطرزده قوللانلارى و مکالمه يى موسيقى ايله تأليفده کي موقتيلرى تقدير و ستايش لاي قدر .

ايك اوپه راده دفته شاين ققطه لر دن برلىده (قورودر) . اسكى يوتان فاجيه تيارولرلنده اولدينى كي قورو ترمانتک وقايع و اشخاص ايله علاقه مى موجودايدى . حال و موقعه کوره مسرى ، حزنى ، شكايتى تضمن ايدييوردى . (پەرى) و (قاسىنى) نك قورولرلنده نغمه لرك آيرى آيرى مولودىک اوله رق امتدادى ايکي بسته مارک (قوتروپوان) ده کي اقتدارلرينه نمونه اوله رق کوستريه بيلير . بوسته مارکلرک بعض قورولرى ده واردرکه (هوموفونى) اسلوبى اوقشامقده در . بو قورولرده آقوردلرک تماقي تماميه بويک اسلوبى و موسيقده کي بوبوك انقلابى اخطار ايتکنده در .

قورولرده کليسا نغمه لرله اولان تواقف پک صريحدر . بر آلتى قورولرى ايله چوان قورولرى آراسنده فرق اوقدر حس اولنماز . بونکله برابر (موشه و ردى) فاجيه وى بر قاراقدرى احتوا ايد . قورولره (باستورال) اسلوبنده کي چوان قورولرى اراسنده کي فرق بالاخره (اورفونو) اسميله بسته له ديکي اوپه راستده تاييس و تأمينه موقت اولمشدر . عيى زمانده بعض قورولر (اونيسون) يعنى برسس اوزرنده يازلشدى که بر آز اولکي قوتروپوان دورلنده تخیل بيله ايديه مزى . بو اوپه راده قورولرک بوبوك رقصى بش سس اوزرينه يازلشدر . رقص قورولرى نك عوام شرفلرينه مشابه و عوامک مالوف اولدينى نغمه لرله مترادف بر موسيقى ايله اجرا سنده کي لزومه الاتفات کوسترلديکندن بو ترجمات مطلوب اولان تأثيرى حصوله

کثيره ممشدر . (پەرى) ده اک سوک قورويه پارلاق بر (باله) ايله نهايت ورييلر . اوله بش سسلى رقص قوروسى ، اولقده غايت سحر و رقصى (تريپو) ، سوکرا يالکز ايکي رقص ايجون بر باله موسيقى ايشيديلر . قورولرک آراسنه بعضاً ايکي ويا اوج صولو سسلرى کيرمکله برابر اسس روللرى اجرا ايدنلر يالکز اوله رق ترنم ايدلر .

(قاسىنى) نك بياناتنه نظراً ايک اوپه راده (پەرى) (اورفونو) رولى ايشا ايتمشدر . ديگر روللرى و موسيقى آلتلرى فلورانسه اصيلازده لرى درعه ده و اداره ايتشلردر .

(پەرى) و (قاسىنى) نك بسته له دکلرى اوپه راده بوبوك بر قاراقتر و اصالت واردر . طبعه ، حقيقته نافذ بر نظره باقرق ته تيبک و اسلوبده کي تکامللارنى افادده و وقايعده تماميله تطبيقه موقتيلرى حسييله موسيقى ده ره ايلزمک واضى اولمشلردر .

لايموت برارک موقتيله اسلارنى قويان بوايکي بسته کاردن بشقه اوجلسک اعضاسندن (باردى) ، (رينوسينى) ، (قوروزى) ، (شروچى) نكده بوبوك حصه شرفى واردر .

موسى شيا

چناق قلعه ايتزلى

سپردن مکتوب

اللهه دغا ايت ، دوشان طبرستانى
هولت آغاچى بولاسين ، آتته !
آتنده دوکولسون اوله ولکک قاق ؛
بارهاک کول رنگى بولاسين ، آتته !

کويدن برى کدى طاوورچه ؛
مکر سوز کسيلش ختارک قيزه ؛
کيجه نيت طوتوب باقدم بيلدیزه ؛
آرتق سوله او ايتش بولاسين ، آتته !

دوشونه بوش کله پوسته تاخارى ؛
سپردن آقبن وار ياقين ديشارى ؛
قدره راشى اول ؛ اوزون بوقلرى
يکلين کوزلرک دولاسين ، آتته !

ابراهيم عمودالدين